

ANUL III

Nr. 7-bis

8 IULIE 1943

BULETINUL OFICIAL AL PROVINCIEI BASARABIA

SUPLIMENT LA BULETINUL OFICIAL AL PROVINCIEI BASARABIA Nr. 7/943

CHIȘINĂU

Tip. «Cartea Românească», str. I. C. Brătianu Nr. 43

1943

ACEST BULETIN SE EDITEAZĂ PRIN ÎNGRIJIREA OFICIULUI DE
STUDII, DOCUMENTARE ȘI STATISTICĂ AL GUVERNĂMÂNTULUI

ORDONANȚELE GUVERNĂMÂNTULUI PROVINCIEI BASARABIA

Ordonanța Nr. 113

Nol, General de Divizie, Olimpiu Stavrat, Guvernatorul Provinciei Basarabia.

Având în vedere referatul Directoratului Agriculturii și Domeniilor, cu privire la reglementarea exploatarea și arendării terenurilor intrate în patrimoniul Statului;

În baza dispozițiilor art. 4 din decretul lege Nr. 790 din 4 Septembrie 1941, pentru organizarea Provinciilor Basarabia și Bucovina, decretat sub Nr. 2506/941 și publicat în M. Of. Nr. 209/941;

În virtutea drepturilor ce ne sunt conferite,

ORDONĂM:

Art. 1. — Toate terenurile arabile, islaz, fânețe, vii și livezi, intrate în patrimoniul Statului, pe tot cuprinsul Provinciei Basarabia se vor exploata în arendă, dijmă și regie.

Exploatarea tuturor acestor terenuri se va face prin îngrijirea organelor Directoratului Românizării, Colonizării și Inventarului în măsura mijloacelor de care dispune și conform programului în prealabil stabilit de comun acord cu Directoratul Agriculturii.

Art. 2. — Exploatarea acestor terenuri se va face prin:

a) Obștii agricole de arendare, constituite în baza decretului lege publicat în Monitorul Oficial Nr. 144

b) Prin arendări individuale acolo nu se pot constitui obștile.

c) Prin dijmă,

d) și prin regie, acolo unde nu se vor putea exploata terenurile în modurile mai sus arătate.

Art. 3. — Pe anul agricol 1943/944 se vor arenda, după normele de mai sus, numai terenurile, care sunt sau vor deveni libere.

Contractele în curs de executare se respectă, dacă arendașul a respectat clauzele contractuale.

Art. 4. — Nu se vor da terenuri pentru exploatare în arendă cu plata în bani sau în dijmă, decât acolo ce vor face dovada că posedă inventarul agricol necesar, corespunzător suprafeței solicitate.

Dovada inventarului se va face cu un certificat eliberat de primăria comunel de reședință a solicitanților vizat de Percepția și Camera Agricolă.

În caz când solicitantul este din altă localitate decât aceea unde se află terenul cerut, atunci, după adjudecare, încheierea contractului nu se va face decât pe baza actului oficial, eliberat de primăria din localitatea, unde este situat terenul, doveditor că a adus inventarul necesar exploatarea terenului adjudecat.

Nu se vor arenda sau da în dijmă terenuri acelor care nu se pot ocupa personal cu exploatarea lor.

Condițiilor de mai sus sunt supuse și obștile agricole.

Arendașul n'are voie a subordona sau a lucra în dijmă.

Art. 5. — Termenul de arendare în bani sau dijmă este de 2 ani.

Art. 6. — Obștile se vor constitui în localitățile unde suprafața terenului de arendare prezintă un singur trup de cel puțin 100 hectare.

În localitățile unde obștile agricole sunt deja constituite, ele pot arenda și suprafețe mai mici, cari pot fi și răzețe.

Art. 7. — Obștile vor fi constituite de organele comunale după directivele date de organele agricole. În caz de imposibilitatea constituirii obștilor, organele comunale vor dresa actul convenit, arătând cauzele.

Un exemplar din procesul verbal va fi înaintat Comisiunii Județene de arendare, pentru a da hotărâre asupra formei de exploatare.

Art. 8. — Terenurile arendate Obștilor, odată cu punerea în posesie de către Șeful Centrului de Obștile, vor fi delimitate obligatoriu în tarlale separate, conform asolamentului trienal (cereale de toamnă, cereale de primăvară, prășitoare și leguminoase).

Art. 9. — Aredările se fac prin bună învoială de către Comisia județeană compusă din: Prefectul județului, Directorul Camerei Agricole și Administratorul General al Bunurilor Statului și capătă formă definitivă după aprobarea dată de Domnul Guvernator.

Art. 10. — Cererile de arendări vor fi depuse la Administrația Bunurilor județene, care le va supune Comisiunii județene. În cazul, când vor fi mai mulți solicitanți de aceeași categorie, terenul să fie acordat celui care primul a introdus cererea de arendare, înscris pentru terenul respectiv, cu excepția invalizilor, orfanilor, văduvelor de război și capilor de familie acelor deportați, care vor avea întâietate.

Art. 11. — Comisiunile județene studiază cererile de arendare și fac propuneri pe care le supun aprobării Domnului Guvernator în termen de 5 zile de la primirea cererilor.

În urma aprobării dată de D-l Guvernator, administratorul general al Bunurilor județene va încheia contractul și urmări încasarea sumelor.

Punerea în posesie și delimitarea terenului se va face de administratorul girant sau de șeful centrului de dijmă sau obștile, acolo unde sunt.

Art. 12. — Județele din Provincia Basarabia se grupează în două regiuni și anume:

Regiunea I-a, cuprinzând județele: Cahul, Chilia, Cetatea-Albă, Ismail și Tighina.

Regiunea a II-a cuprinzând județele: Bălți, Lăpușna, Orhei și Soroca.

Prețurile de arendă se fixează pe regiuni după cum urmează:

	Reg. I	Reg. II
1. Pământuri de cultură în luncă cal. I-a	4.500	4.500
2. Idem cal. II	3.500	3.500
3. Idem cal. III	3.000	3.000
4. Pământuri de cultură propriu oricărui culturi cal. I-a	3.500	3.500
5. Idem cal. II	3.000	3.000
6. Idem cal. III	2.500	2.500
7. Grădini de zarzavat irigate	10.000	10.000
8. Grădini de zarzavat neirigabile cal. I	8.000	8.000
9. Idem cal. II	7.000	7.000
10. Idem cal III	6.000	6.000
11. Pământuri de cultură în primii trei ani după desfundarea locurilor odihnite prin fânețe, pășuni sau culturi de lucernă	3.500	3.500
12. Imaș	1.200	1.000
13. Fânețe	3.500	3.500
14. Vie altoită tânără în plin rod fără lipsuri	30.000	30.000
15. Vie producători direcți în plin rod fără lipsuri	15.000	15.000
16. Livadă tânără în plin rod	20.000	20.000

Categoriile de terenuri vor fi stabilite de Comitetul agricol comunal împreună cu administratorul girant.

Art. 13. — Plata arenzii se va face 50% la semnarea contractului, iar restul la ridicarea recoltei.

Toate impozitele către Stat, județ și comună, privesc pe arendaș.

Cheltuielile cu facerea contractului privesc pe arendaș.

Art. 14. — Dijma se stabilește la :

40% pentru Stat și

60% pentru arendaș, pentru culturi.

Excepția fac plantele furajere și fânețele pentru care dijma se stabilește jumătate și jumătate.

Pentru terenurile arendate în dijma, impozitele către Stat, județ și comună se plătesc de Guvernământ.

Lucrarea terenurilor în dijma se va face după principiul obștilor agricole.

Art. 15. — În caz dacă terenul arendat, va primi printr-o dispozițiune legală o altă destinație (colonizare, improprietărire, etc.) Guvernământul își rezervă dreptul de a rezilia contractul fără somație sau dare în judecată prin simplă adresă; în acest caz toate semănăturile făcute pe terenul arendat de către arendaș sau obștile rămân proprietatea acestor din urmă.

Art. 16. — Asupra tuturor reclamațiilor, ce eventual s'ar lvi în legătură cu lucrările comisiunilor județene de arendare hotărăște D-I Guvernator.

Art. 17. — Orice informații și lămuriri se vor cere Directoratului Românizării, Colonizării și Inventarului.

Art. 18. — Prezenta ordonanță se aduce la cunoștința populației prin cetire la primări, afișare prin localuri publice, prin batere de tobă și prin alte mijloace de comunicare ce se practică în comună; afișarea se va constata prin proces verbal, întocmit de organele polițienești, comunale, urbane, secretarii în comunele suburbane și notarii în comunele rurale.

Art. 19. — Orice dispozițiuni contrarii din ordonanțele anterioare sunt și rămân abrogate.

Art. 20. — Directoratul Românizării, Colonizării și

Inventarului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei ordonanțe.

Data astăzi 1 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabeli,
General de Divizie, **Olimpiu Stavrati**

Ordonanța Nr. 114

Noi, General de Divizie, Olimpiu Stavrati, Guvernatorul Basarabeli;

Având în vedere necesitatea ținerii unei stricte evidențe a meșteșugarilor și muncitorilor din Basarabia;

Având în vedere raportul Nr. 890/943 al Directoratului Muncii și Asigurărilor Sociale din Basarabia;

În virtutea puterilor ce ne sunt conferite prin legea Nr. 790/941;

ORDONĂM:

Art. 1. — Toți cei care exercită în Basarabia una din meseriile prevăzute de legea pentru reglementarea calificărilor în industrii, ca salariați, sunt obligați a depune la Camera de Muncă din Chișinău, sau la Oficiile ei județene, iar acolo unde nu funcționează, la Oficiile de Muncă sau de Asigurări Sociale, o declarație de exercitarea meseriei, arătând numele și prenumele declarantului, adresa, vârsta, naționalitatea, originea etnică, profesunea, locul unde exercită meseria, în ce calitate, data de când exercită meseria.

Cel înscrisul vor primi cuvenita dovadă constatatoare.

Art. 2. — Termenul pentru depunerea declarațiilor prevăzute la art. 1 este de 60 zile dela data publicării prezentei ordonanțe.

Art. 3. — Salariații care nu vor depune declarațiile prevăzute la art. 1 în termenul arătat la art. 2 și patronii care vor folosi acești salariați se vor pedepsi cu amenda penală dela 1.000—2.000 lei.

Art. 4. — Constatarea contravențiilor se va face de către organele de inspecție și control ale Directoratului Muncii și Asigurărilor Sociale și de către funcționarii bugetari ai instituțiilor depinzând de acel Directorat, pe baza de delegațiuni speciale.

Art. 5. — Contravențiunile la prezenta ordonanță, se vor judeca de Judecătoriile de Ocol cu drept de apel la Tribunal. Amenzile se vor pronunța în folosul „Fondului Muncii—Basarabia”.

Art. 6. — Amănuntele de aplicare a prezentei ordonanțe, se vor reglementa prin decizia Directoratului Muncii și Asigurărilor Sociale din Basarabia.

Art. 7. — D-I director al Muncii și Asigurărilor Sociale din Basarabia este însărcinat cu executarea prezentei ordonanțe.

Data în Chișinău, la 5 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabeli,
General de Divizie **O. Stavrati**

Șef de secție, **C. Burulană**

Ordonanța Nr. 118

Nol, General de Divizie, Olimpiu Stavrat, Guvernatorul Basarabiei,

Având în vedere că prin ordonanța noastră Nr. 105, din 1 Iunie 1943, pentru organizarea și funcționarea Directoratului Românilor, Colonizării și Inventarului, atribuțiunile de îndrumare, supraveghere și directive generale ale activității acestui Directorat au fost date în competența noastră, ajutat de Secretarul General și Consiliul Provincial de Coordonare,

Având în vedere că prin aceasta Consiliul Bunurilor, înființat prin ordonanța Nr. 184 din 8 Decembrie 1942, nu mai are competență,

Având în vedere referatul d-lui secretar general al Guvernământului din 21 Aprilie 1943, prin care cere desființarea Consiliului Economic înființat prin ordonanța noastră Nr. 185 din 8 Decembrie 1942, a cărui funcționare nu mai este justificată față cu principiile de economie generală dirljată ale Statului,

Având în vedere art. 3 al. 3 și art. 11 din legea Nr. 790/941, prin care organul consultativ al Guvernământului pentru coordonarea și îndrumarea activității administrative în Provincie, este Consiliul Provincial de Coordonare,

În baza art. 3 al. 3 și art. 11 din legea Nr. 790/941 și a drepturilor ce ne sunt conferite prin art. 4 și 25 ale aceleiași legi,

ORDONĂM:

Art. 1. — Se desființează pe data prezentei ordonanțe Consiliul Bunurilor și Consiliul Economic, înființate prin ordonanțele Guvernământului Nr. 184 și Nr. 185, din 8 Decembrie 1942.

Art. 2. — Atribuțiunile consultative ale acestor două consilii, trec asupra Consiliului Provincial de Coordonare.

Art. 3. — Consiliul Provincial de Coordonare va funcționa în compunerea prevăzută de art. 11 din Legea Nr. 790/941, completat cu directorul Contenciosului, directorii Subdirecțiilor Zootehnică și Reglului Silvic, Șef Corp Central, Directorul Cabinetului Militar, un referent permanent al Consiliului și un secretar de ședință.

Pentru problemele importante aduse de Directorate în discuțiunea Consiliului, Directorii pot fi asistați de către funcționarul specialist al Directoratului, referent al problemelor.

Ședințele Consiliului vor fi prezidate de Guvernator asistat de secretarul general.

În caz de lipsa Guvernatorului, Secretarul General, este locțiitorul său de drept.

Pentru problemele de specialitate, ce vor fi discutate în Consiliu, vor putea fi invitați la nevoie și specialiști, în afară de organele Guvernământului.

Art. 4. — Consiliul Provincial de Coordonare se va întruni oricând va fi convocat de Guvernator.

În cazul lipsei unuia dintre Directori, va lua parte la ședință, înlocuitorul său la conducerea Directoratului.

Art. 5. — Membrii Consiliului vor primi o remunerație, în conformitate cu dispozițiunile Jurnalului Consiliului de Miniștri în vigoare, stabilite pe bază de decizie.

Art. 6. — Secretariatul General al Guvernământului se însărcinează cu executarea prezentei ordonanțe.

Dată la Chișinău, astăzi 8 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei,
General de Divizie **O. Stavrat**

Ordonanța Nr. 119

Nol, General de Divizie Olimpiu Stavrat Guvernatorul Provinciei Basarabia;

Având în vedere legea Nr. 488/942, pentru organizarea obștilor agricole publicată în Monitorul Oficial Nr. 144 din 24 Iunie 1942;

Având în vedere legea Nr. 154/943, precum mobilizarea agricolă publicată în Monitorul Oficial Nr. 62 din 15 Martie 1943;

Având în vedere legea Nr. 165/943, pentru organizarea, administrarea și exploatarea pășunilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 66 din 19 Martie 1943;

Având în vedere Legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii din 22 Martie 1937 și regulamentul ei din 12 Octombrie 1937 cu modificările aduse prin Legea Nr. 90/943, publicată în Monitorul Oficial Nr. 41 din 18 Februarie 1943;

În baza drepturilor conferite nouă prin art. 4 din legea 790/941, pentru organizarea Basarabiei și Bucovinei, publicată în Monitorul Oficial Nr. 209 din 4 Septembrie 1941.

ORDONĂM:

Art. 1. — Toți arendașii și dijmașii actuali a terenurilor Statului în suprafețe mici, și care sunt proprietari agricoli, se vor constitui în obști agricole sau se vor alătura obștilor agricole existente, după normele legii Nr. 438/942.

Acelora ce nu se vor constitui în obști agricole nu li se vor arenda și nici nu li se vor da în dijmă din terenurile proprietatea Statului.

Organele agricole a Directoratelor Agriculturii și Domeniilor, al Românilor și al Afacerilor Administrative sunt obligate a lua măsuri urgente de organizarea agricultorilor menționați mai sus în obști agricole până la data de 1 Septembrie a. c.

Art. 2. — Pe viitor arendările terenurilor intrate în patrimoniul Statului se vor face în principiu obștilor agricole aceste, având dreptul de preferință față de arendașii individuali.

Din arendașii individuali vor rămâne numai acei ce au inventar necesar pentru exploatare, în raport cu suprafața solcitată.

Se interzice subarendarea terenurilor Statului sau exploatarea în dijmă de către arendași.

Neconformarea la aceste dispozițiuni atrage rezilierea contractului.

Art. 3. — Pășunile administrate de Directoratul Românilor se vor arenda cu preferință obștilor agricole și celor a izlazurilor conduse după regulile stabilite în ordonanța Nr. 100 din 25 Mai 1943. Pășunile arendate particularilor se vor supune regulilor art. 101 din legea pentru organizarea, administrarea și exploatarea pășunilor publicată în M. Of. Nr. 66 din 19 Martie 1943, adică nu se pot atribui intermediarilor.

Nu sunt considerați intermediari crescătorii de vite care alătură de turmele lor proprii, vite ale altor lo-

cultori, într-o proporție ce nu trece de 50 la sută din totalul vitelor ce ei introduc astfel la pășunat.

Art. 4. — Toți deținătorii sub formă de arendare sau dijmă a terenurilor Statului, administrate de Directoratul României Colonizării și Inventarului, sunt obligați a respecta dispozițiile Directoratului Agriculturii și Domeniilor cu privire la rândulala culturilor (rotația) și însămânțării plantelor pe tarlale (asolament) respectând planul, de cultură întocmit de Șeful agricol respectiv.

Culturile se pot face în tarlale mari și nu în parcele mici.

Art. 5. — Obligațiunile membrilor obștei.

Să lucreze pământul și să întrețină culturile rațional și la timp, într'un asolament fixat de Șeful Ocolului Agricol.

a) Lucrările de desmiriștiri să se aplice imediat după seceriș, sau în același timp cu secerișul.

b) Grâul să se însămânțeze, cel puțin, în două arături.

c) Semințele vor fi condiționate: alese la trior și tratate împotriva boalelor cryptogamice.

d) Porumbul pentru semințe va fi ales din ogor de cu toamnă, și, cel târziu, din grămada cu ocazia culesului, păstrat peste iarnă în condițiunile stabilite de organele agricole, încercat la încolțire iarna, înainte de însămânțare.

e) Toate lucrările pământului pentru culturile de primăvară vor fi executate și anume: toate terenurile destinate însămânțării de primăvară vor fi arate din toamnă, însămânțate la timp și grăpate primăvara. Plivitul păioaselor este obligatoriu.

Porumbul va fi prășit de trei ori, cel puțin, până la înscăpăre.

Se vor executa la timp și lucrările speciale a culturilor ne menționate în ordonanța de față — însă indicate de organele agricole prin dispozițiuni speciale.

f) Constituirea obligatorie a platformei de gunolu, prepararea rațională și introducerea sub brazdă toamna a gunolului, bine putrezit (la pipăit ca alifia).

g) Se vor executa dispozițiunile date de organele tehnice agricole cu privire la ridicarea standardului vetei plugarilor mici și mijlocii.

Gospodăria țărănească model va asigura producerea alimentelor și îmbrăcămintei necesară familiei în raport cu numărul membrilor ei fără ca aceasta să fie nevoit să le cumpere din plată.

Instrucțiunile vor urma această prevedere din ordonanță.

h) Întreținerea rațională a animalelor domestice, cultura plantelor de nutreț satisfăcătoare pentru hrana

acestora, cositul, adunatul și clăditul gospodăresc a nutrețului după indicațiunile organelor agricole.

Art. 6. Mandatarii obștei agricole au dreptul a înlocui pe membrii necorespunzători lucrării terenului în condițiunile stabilite de organele agricole, cu elemente gospodărești, tot din obște.

Cei excluși au dreptul de apel la prima adunare generală ordinară, care va decide în ultima instanță.

Cei excluși au dreptul numai la restituirea părților sociale vărsate, în termen de trei ani dela excludere, fără procente.

Art. 7. — La fiecare obște se va ține jurnalul evidență de lucrările executate de membrii obștii cu ordinul de lucrări zilnice, a executării lor, felul cum s'a lucrat. Aceste lucrări vor fi ținute de personalul conducător al obștei, în lipsa personalului competent, de administratorul agricol comun.

Obștiile vor fi inspectate de organele tehnice agricole al Directoratului de Agricultură și al Directoratului României.

La sfârșitul anului se va ține concurs între membrii obștei între obști din județ și obștiile din Provincie.

Guvernământul, Camerele de Agricultură și Obștiile Agricole vor aloca sume pentru premii din bugetele lor.

Premiile se vor da în natură: mașini — cultiva-toare — grape, asemenea și semințe de cereale și nutrețuri.

Art. VIII. — Sancțiuni:

Membrii obștii agricole ce nu se vor conforma dispozițiunilor legale și celor cuprinse în prezenta ordonanță, vor fi excluși din obști după normele arătate la art. 15 din legea 488/1942.

Obligațiile impuse funcționarilor publici și primăriilor pe baza legilor arătate mai sus, ordonanța de față și instrucțiunilor ce vor urma această ordonanță sunt socotite ca servicii legalmente datorate și neexecutarea lor va fi pedepsită ca atare, conform art. 243 din Codul Penal „Mihai I” publicat în Monitorul Oficial Nr. 65 din 18 Martie 1936.

Art. IX. — Directoratele Agriculturii, României și cel al Afacerilor Administrative sunt însărcinate cu executarea acestor dispozițiuni prin organele exterioare.

10 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei,
General de Divizie, **Olimp Stavră**

Directorul Agriculturii și Domeniilor
Al. Stănescu

DECIZIUNILE GUVERNĂMÂNTULUI PROVINȚIEI BASARABIA

Deciziunea Nr. 339

Nol, General de Divizie Olimpu Stavrat, Guvernatorul Provinciei Basarabia;

Având în vedere Statutul Provinciei Basarabia, Legea Nr. 790/1941, art. 10;

Având în vedere ordonanța Guvernământului Basarabiei Nr. 21 din 4 Noembrie 1941;

Având în vedere ordonanța Guvernământului Basarabiei Nr. 28 din 15 Decembrie 1941;

Având în vedere referatul Serviciului Regimului a Subdirectoratului Regimului Silvic al Basarabiei Nr. 6.044/943;

DECIDEM:

Art. 1. — Se numește în Comisia pentru declararea pădurilor de protecție pentru cauză de Apărare Națională d-nii:

a) Județul Cahul, d-l Colonel Dobrescu — Prefect, în calitate de președinte și d-l Ing. Georgescu Alexandru și Vlahell Ion, ca membri;

b) Județul Ismail, d-l Colonel Sergiu Atanasiu Prefectul jud. Ismail în calitate de președinte și d-l Ing. Georgescu Alexandru și Vlahell Ion, ca membri;

c) Județul Cetatea Albă, d-l Prefect al jud. Cetatea Albă ca președinte și d-nii Ing. Georgescu Alexandru și Vlahell Ion, membri;

d) Județul Chilia, d-l Prefect al județului Chilia ca președinte și d-nii Ing. Georgescu Alexandru și Vlahell Ion, ca membri;

Art. 2. — Aceste comisii completate cu d-nii Ofițeri ai M. St. M. vor încheia lucrările dictate de legea pentru pădurile de Apărare Națională.

Data în Cabinetul nostru astăzi, 5 Iulie a. c.

Guvernatorul Basarabiei,
General de Divizie Olimpu Stavrat

Deciziunea Nr. 340

Nol, General de Divizie Olimpu Stavrat, Guvernatorul Basarabiei;

Având în vedere prevederile legii Nr. 1.093 din 1941 pentru reglementarea vânzării și cumpărării unor cereale, publicată în Monitorul Oficial Nr. 300 bis din 18 Decembrie 1941, precum și ale legii Nr. 79 din 1942, pentru reglementarea aplicațiilor legii pentru vânzarea și cumpărarea unor cereale publicată în Monitorul Oficial Nr. 26 din 31 Ianuarie 1942;

Având în vedere prevederile legii Nr. 658, pentru stabilirea producției și reglementarea comerțului și circulației cerealelor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 167 din 17 Iulie 1941;

Având în vedere dispozițiile decretului lege Nr. 282/943;

Având în vedere necesitatea de a se institui mandatarul al Statului în Basarabia;

În baza drepturilor conferite nouă de legea Nr. 790/1941,

DECIDEM:

Art. I. — Cumpărarea, colectarea, transportarea și înmagazinarea cerealelor și altor produse agricole dirijate din Provincia Basarabia se va face pe bază de mandat.

Mandatul se obține îndeplinind următoarele condițiuni:

a) să fie comerciant sau industriaș cu firma înscrisă pentru comerțul sau industria respectivă la Camera de Comerț și Industrie din Basarabia, în circumscripția căreia activează;

b) să fie de origine etnică română;

c) să utilizeze în întreprindere numai personal de origine etnică română;

d) să posede magazii și utilajul necesar colectării și depozitării cerealelor;

e) să dispună de capital sau mijloace financiare necesare — în bani sau mărfuri — pentru achiziționarea a minimum 5 vagoane cereale;

f) să activeze efectiv, stabilindu-și domiciliul în județul respectiv;

g) să dea Guvernământului Basarabiei, Directoratului Economiei Naționale o declarație în scris autentică că acceptă calitatea de mandatar în condițiile fixate prin prezenta decizie;

h) să posede avizul Camerei de Comerț și Industrie, referințele Siguranței Statului și recomandarea Asociației Mandatarilor după înființarea acestora, precum și un certificat dela Căzlerul Judiciar că n'a fost condamnat sau pus în urmărire pentru vreun fapt penal prevăzut de legea reglementării comerțului din 1941, dela data înscrierii firmei și până la data solicitării autorizației de mandatar.

Art. II. — Calitatea de mandatar se acordă prin decizia Guvernatorului după propunerea Directoratului Economiei Naționale făcută în conformitate cu prevederile prezentei decizii.

Mandatul se acordă pentru un singur județ. În mod excepțional și în aceleași condițiuni se poate acorda unuia și aceluiași persoane calitatea de mandatar și în alt județ.

Art. III. — Mandatarii instituți conform prevederilor prezentei decizii sunt obligați:

1. Să cumpere în județul sau județele respective, conform indicațiilor date de Directoratul Economiei Naționale, cantitatea de cereale, porumb sau alte produse agricole, inventariate sau neinventariate prin recensământ, cu respectarea legilor și condițiilor uzuale.

2. Răspunde de buna conservare și condiționare a cerealelor colectate.

3. Să execute colectările în termenul fixat și tranzacționările să le execute exclusiv în centrele de desfacere.

4. Să se conformeze întocmai dispozițiilor legale în vigoare pentru produse dirijate.

5. Să dea producătorilor bon de primire pentru cerealele cumpărate conform modelului ce se va stabili (borderou de tranzație).

6. Să înalțeze după normele stabilite Directoratul Economiei Naționale, Centrul de Exploatare și Camerelor de Comerț și Industrie în mod obligatoriu.

Situația cantităților de cereale, făinuri, porumb sau alte produse agricole, colectate și ridicate conform modelului întocmit de Directoratul Economiei Naționale.

Orice alte situații ce se vor cere, la epocile stabilite și prevăzute prin legi, deciziuni sau instrucțiuni.

7. Să înmagazineze cerealele, porumbul, făinurile sau alte produse agricole colectate în magazii proprii sau în cele indicate ori aprobate de Directoratul Economiei Naționale.

Magaziile de care au nevoie mandatarii pentru depozitarea produselor agricole delectate, pot fi reînălțate la cererea mandatarilor de autorități în drept, dacă obiectul cererii intră în prevederile art. 6 din legea 282/943 și a dispozițiilor în vigoare.

8. Să aibă în permanență colectat și înmagazinat un stoc de produse agricole ce se va indica de Directoratul Economiei Naționale ținându-se seamă de capitalul minim ce trebuie să-l aibă un mandatar.

9. Să țină registrul de magazii în conformitate cu prevederile art. 34 din legea 658/941 și art. 57, 58, 60 și 61 din decizie Nr. 377/941.

10. Predările și expedierile de produse agricole dirijate se vor face numai pe baza dispozițiilor date de Guvernământ prin Directoratul Economiei Naționale și pe baza acreditivelor deschise de către destinatori.

11. Colectările de produse dirijate se vor face personal de mandatarii sau de procurștii lor de origine etnică română.

Procurile vor fi vizate de Camera de Comerț, aprobate de Directoratul Economiei Naționale și înscrise la Oficiul Registrului Comerțului al Camerei de Comerț.

Art. 4. — Toate riscurile de orice natură în legătură cu existența și buna conservare a cerealelor, porumbului, făinurilor și altor produse agricole pentru care s'a încredințat mandate de colectare, privesc exclusiv pe mandatar până la predarea și recepționarea efectivă a acestor produse de către Stat sau cumpărătorii indicați de Guvernământ.

Produsele agricole dirijate și colectate în baza mandatelor se vor preda franco vagon stația de încărcare sau bordo șlep, recepționarea făcându-se la predare.

Art. 5. — Toate cheltuielile până la predare precum și comisionul vor fi cele stabilite oficial.

Art. 6. — Mandatarii cât și cei ce cumpără dela aceștia sau vând acestora diferite produse, nu pot ridica nici o pretențiune de nici o natură împotriva Statului sau Guvernământului Basarabiei, în legătura cu predarea și primirea produselor cum de ex.: diferența de calitate și de cantitate, vicii ale mărfurilor, locații, plata mărfii, plata comisionului etc.

Toate diferendele în legătură cu predarea și primirea produselor privesc exclusiv și direct pe mandatar cât și pe cumpărătorii sau vânzătorii acestor produse.

Rezolvarea chestiunilor litigioase intervenite între mandatar și cel care cumpără sau vând diverse produse agricole poate fi încredințată prin acordul părților, Camerelor Arbitrare funcționând pe lângă

Bursele de mărfuri, sau pe lângă Camerele de Comerț și Industrie.

Cereriile făcute în acest scop vor fi semnate de ambele părți și vor fi înregistrate la cea mai apropiată Bursă de mărfuri sau Cameră de Comerț și Industrie.

Art. 7. — Mandatarii sunt răspunzători de:

a) exactitatea situațiilor ce sunt obligați a înalțea forurilor în drept,

b) existența stocurilor cumpărate de produse dirijate.

c) efectuarea în bune condițiuni a operațiunilor de colectare, manipulare, transport, înmagazinare, condiționare și conservare a produselor pentru care au primit mandat.

d) executarea întocmai a dispozițiilor de încărcare și dirijare a produselor agricole cumpărate și deținute de ei conform ordinelor Guvernământului, Directoratului Economiei Naționale.

Fiecare mandatar răspunde personal față de Stat, Guvernământul Basarabiei sau terțe persoane, de daunele pricinuite din culpa sau neglijența sa.

În caz de înstrăinare a produselor agricole dirijate, cumpărate pentru Stat în alte condițiuni decât cele fixate prin prezenta decizie, sau de distrugerea acestora, valoarea daunelor se stabilește la întretul prețului produselor.

Culpa sau neglijența, în caz de daună va fi constatată printr'un proces-verbal dresat de către Comisiunea formată din delegatul Camerei de Comerț, Pretura plășii în circumscripția căreia s'a comis fapta, un mandatar designat de Asociația Mandatarilor. Până la constituirea legală a Asociației Mandatarilor, mandatarul va fi desemnat de Directoratul Economiei Naționale.

În caz de divergență, procesul verbal cu opinia separată se va înalțea Directoratului Economiei Naționale, care va decide.

Art. 8. — Independent de daunele prevăzute în art. 79/942 și legea 7 din prezenta decizie și în conformitate cu legea 282/943 se pedepsesc cu închisoare polițienească executată în lagăre de muncă, dela 6 luni la doi ani, dacă legile în vigoare n'ar prevedea o altă sancțiune, acei care fără calitate:

a) vor înstrăina, cumpăra sau dobândi cu orice titlu, cereale, porumb, făinuri și alte produse agricole dirijate prin diverse regulamentări.

b) vor colecta, transporta și înmagazina cereale, porumb și alte produse agricole dirijate prin diverse regulamentări.

c) vor face operațiuni de export-import împotriva dispozițiilor legii și deciziunii de reglementare.

Art. 9. — Mandatarii sunt obligați să pună la dispoziția organelor de control delegate de Guvernământ prin Directoratul Economiei Naționale, la simpla cerere, toate registrele, actele și documentele de orice fel în legătură cu operațiunile făcute pe baza mandatului acordat.

Art. 10. — În Mun'icipiul Chișinău se va înființa Asociația Mandatarilor, în baza Statutului aprobat de Directoratul Economiei Naționale și autentificat de Tribunal.

În fiecare județ va funcționa câte o filială pe lângă Camera de Comerț și Industrie respectivă, conform dispozițiilor Statutului Asociației Mandatarilor.

Art. 11. — Guvernământul își rezervă dreptul să restrângă sau să revoace oricând și fără motivare, cu un preaviz de 7-15 zile, orice autorizațiune acor-

dată mandatarul fără ca prin aceasta mandatarul să aibă drept la daune sau remunerații special de vreun fel.

Art. 12. — Toți producătorii sau deținătorii de cereale, porumb, făină, sau alte produse agricole dirijate sunt obligați să le vândă numai Statului prin mandatarul investiți în baza prezentei decizii.

Toți contravenienții vor fi sancționați în conformitate cu dispozițiile legii Nr. 79/942 și a legii Nr. 282/943.

Institutul Național al Cooperatelor în calitate de mandatar și Armata, au drept de a colecta produsele dirijate fără autorizațiune din partea Directoratului Economiei Naționale, însă cu obligația să respecte toate celelalte dispoziții din prezenta decizie, fiind posibil de aceleași sancțiuni.

Art. 13. — Prin prezenta decizie, toate mandatele date anterior sunt de drept revocate.

Pentru cei care nu vor mai deține mandatul pe baza prezentei decizii se va acorda termen de încheiere, maximum de 15 zile.

Art. 14. — Decizia Nr. 402 din 5 Noembrie 1942 se abrogă pe data intrării în vigoare a prezentei decizii.

Art. 15. — Directoratul Economiei Naționale din Guvernământul Basarabiei, se însărcinează cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Data în Chișinău astăzi 6 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei
General de Divizie, O. Stavrat

Directorul Economiei Naționale
Dorin Nicolaescu

Decizia Nr. 346

Nol, General de Divizie, Ollimplu Stavrat Guvernatorul Basarabiei;

Văzând actele depuse pe lângă raportul Prefecturii județului Bălți, cu Nr. 5341/943, privitoare la înființarea și constituirea asociației comunelor din județul Bălți;

Având în vedere că statutul acestei asociații, precum și constituirea asociației s-au făcut pe baza și conform dispozițiilor art. 111 și 112 din legea administrativă și art. 111 și 112 din regulamentul acestei legi;

În temeiul art. 112 din legea administrativă și art. 60 din menționatul statut.

DECIDEM:

Art. 1. — Se aprobă statutul privitor la înființarea și funcționarea asociației comunelor rurale și urbane nereședință din județul Bălți, așa cum a fost votat de adunarea generală a asociației în ședința dela 28 Iunie 1943, cu modificările după cum urmează:

La art. 1. — Se scot din redacția articolului cuvintele: „pentru a construi diferite edificii publice și a creșea servicii, etc.”, deoarece scopul asociației este arătat la art. 4 din același statut.

La art. 7. — Aliniatul ultim se completează cu cuvintele: „iar în lipsa acestuia, prim pretorul cel mai vechi în grad”.

La art. 8. — Se scot din redacția articolului cuvintele: care este și președintele atât al adunării generale cât și al”, deoarece s'a prevăzut la art. 7, că

președintele adunării generale, este de drept prefectul județului.

Se adaugă la acest articol, următorul aliniat: „Președintele consiliului de administrație este de drept prefectul județului, iar în lipsa acestuia, prim-pretorul cel mai vechi în grad”.

La art. 13. — Se suprimă aliniatul n.

La art. 31. — Va avea următoarea redacție: Comisia de verificare și control lucrează valabil cu 3 membri, dacă se face dovada că au fost convocați toți membrii, cu cel puțin 5 zile înainte de ședință.

Art. 2. — Se aprobă procesul verbal din 28 Iunie 1943 al adunării generale privitor la constituirea asociației menționate.

Art. 3. — Directoratul Afacerilor Administrative este însărcinat cu executarea prezentei decizii.

Data astăzi 7 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei,
General de Divizie, Ollimplu Stavrat

Director, Gh. Gocman

STATUTELE

Asociației de județ a comunelor rurale și urbane nereședință din județul Bălți

CAP. I

Dispoziții generale

Art. 1. — Se asociază și constituie o asociațiune prevederilor art. 111 și 112 din legea administrativă și art. 111 și 112 din regulamentul acestei legi, comunele cu satele componente din cuprinsul județului Bălți și anume: Alexandreni, Bilicenii, Chișcăreni, Copăcenii, Cubolta, Drăgănești, Funduri, Hășnășeni Mari, Ion Duca, Pelenia, Pravila de Sus, Rădoara, Răuțel, Săngerel, Sofia, Strâmba, Sturzești, Cetrenii, Ciucăreni, Cornestii, Coșcodeni, Coșeni, Măndrești, Napădenii, Părlăța, Rădenii, Sinești, Todirești, Ungheii, Valea lui Vlad, Valea Mare, Zgărdăștii, Fălești, Albinci, Călinești, Catranăc, Chirilenii, Ciolacu Vechi, Coluceni, Gilingeni, Isoarele, Năvărnești, Obreja Vechie, Petrești, Sarata Vechie, Scuteni, Tg. Scumpla, Balotina, Bălanu Branștea, Cajba, Ciuculea, Cubanii, Cuhnești, Danul Vechi, Glodeni, Hăjdieni, Iabloana Nouă, Lîmbeni Vechi, Mălăești, Proscureni, Baraboi, Brănzei, Borosenii Noul, Brătușeni, Cuconăștii Vechi, Mihăilenii, Nicoreni, Parcova, Râșcani, Recea, Sturzeni, Sofrâncani-Lambo, Varatec, Zăbriceni, și Zălceni.

Art. 2. — Asociația având personalitate juridică pe temeiul art. 111 și 112 din legea administrativă, va purta denumirea de „Asociația comunelor rurale și urbane nereședință din județul Bălți” și va avea sediul la reședința județului Bălți, în localul Prefecturii din orașul Bălți, str. Oltuz Nr. . . .

Art. 3. — Durata asociației este nelimitată.

Art. 4. — Asociația va avea de scop:

A. Din punct de vedere sanitar:

- Construcțiune de spitale, dispensare, maternități, băi, cuptoare de deparazitare și înzestrarea lor.
- Reparația în întreținerea celor existente.
- Procurarea de mașini și medicamente necesare la combaterea epidemiei.
- Secarea mlaștinilor și bălților producătoare de boli.

- e) Organizarea mijloacelor de transport pentru bolnavi de boli contagioase sau a bolnavilor săraci care nu pot fi tratați prin dispensare la domiciliu.
- f) Angajarea de agenți sau moașe comunale în cazuri de nevoie.

Sanitar Veterinar:

- a) Construirea de dispensare medicale veterinare în cuprinsul județului și înzestrarea cu instrumentele și medicamentele necesare.
- b) Procurarea de instrumente și medicamente necesare combaterii epizootiilor.
- c) Angajarea de personal veterinar specialist pentru sănătatea animalelor și combaterea epizootiilor.

B. Din punct de vedere economic:

- a) Procurarea de mașini agricole, semințe selecționate și reproducători de rasă, precum și construirea de remize pentru mașinile agricole și grajduri pentru adăpostirea reproducătorilor.
- b) Inființarea de pepinieră pentru pomi fructiferi și arbori de ornamentație pentru șosele, instituții și gospodăriile cu angajarea personalului trebuit.
- c) Refaceri sau inființări de lazuri de pește;
- d) Construcții de topitorii de lână și cânepă, precum și procurarea de mașini pentru tors și meliaș, ateliere de frângherie, pânză de saci și diferite alte ateliere necesare regiunii;
- e) Inființarea de livezi cu duzi pentru cultura gâdnacilor de mătase și procurarea instrumentelor sau mașinilor necesare extragerii borangicului.
- f) Organizarea expozițiilor și concursurilor economice cu premii de încurajare;
- g) Asigurarea animalelor de muncă acelor de prășilă și reproducție.
- h) Angajarea și plata de personal specialist agricol.

C. Din punct de vedere cultural:

- a) Construirea de centre practice cu ateliere de lucru și procurarea de unelte și materiale necesare;
- b) Organizarea de școli superioare țărănești, precum și de gospodărie casnică, ambulanțe pentru învățământul artei culinare, tors, țesut, rotărie, împletitură, fierărie, etc. și, plată specialiștilor angajați.
- c) Inființarea de muzee, biblioteci populare și cinematografe ambulante.

D. Din punct de vedere edilitar și al lucrărilor publice:

- a) Construirea, reparațiunea, refacerea și întreținerea drumurilor și podurilor comunale ce traversează satele în legătură cu reședințele comunale asociate, plantarea zonelor, precum și a râpelor ce ar amenința circulația pe aceste șosele, indicatoare de direcție și de distanță.
- b) Cumpărarea de mașini de rutiere: caterpillare, cu gredere și blascoape, compresoare, concasoare, autocamioane, autocisterne etc.
- c) Iluminatul comunelor cu electricitate;
- d) Organizarea serviciilor de pompierie prin procurarea de autopompe, pompe, instrumente și construcții de remize;
- e) Procurarea de materiale pentru apărarea pasivă necesar dotării comunelor asociate;
- f) Angajarea și plătierea personalului tehnic trebuincios.

E. Diverse

- a) Inființarea de fabrici de cărămizi, țigle teracotă și ateliere de tâmplărie.
  - b) Procurarea de materiale de construcție pentru clădirile publice în construcție;
  - c) Inființarea de depozite pentru desfacerea produselor diferitelor ateliere ale Asociației.
- Art. 5. — Pentru lucrările de orice natură pe care o comună asociată dorește să o înlăptulască pe baza unui program aprobat de autoritatea tutelară în drept — și nu are mijloace suficiente, asociația îi poate acorda un împrumut pe termen mai lung și cu o dobândă care va trece pe cea a B. N. R.
- Formalitățile și condițiile împrumutului sunt acelea din art. 174 din legea ad-tivă, însă pentru toate cazurile se va lua în prealabil avizul Guvernământului Basarabiei.

CAP. II.

Secția I-a

Adminstrarea și conducerea asociației

Art. 6. — Organele de administrare și conducere sunt:

- a) Adunarea generală.
- b) Consiliul de administrație.
- c) Comisia de verificare și control.

Art. 7. — Adunarea generală se compune din primarii comunelor asociate, sau delegații lor prin delegație scrisă și care nu pot fi decât ajutoiri de primari. Notarii acestor comune sunt și ei membrii al adunării generale, Mandatul membrilor din adunarea generală încetează odată cu pierderea calității pe baza căreia dețin mandatul.

În locul lor vine drept cel noul numit, fapt ce se va aduce oficial la cunoștință consiliului de administrație de către notarul comunel, sau în lipsa acestuia de către secretarul comunel, cel mai târziu în 10 zile de la data schimbării.

Președintele adunării generale este de drept Prefectul județului.

Art. 8. — Consiliul de administrație se compune din membrii de drept și membrii aleși.

Membrii de drept sunt: Prefectul județului, prim Pretorii plășilor de județ, medicul primar sanitar al județului, medicul primar veterinar al județului, directorul Camerei de Agricultură, șeful Serviciului Silvic și Ing. șef al Serviciului tehnic județean.

Membrii aleși: câte un primar și câte un notar desemnați de adunarea generală pentru fiecare plasă.

Președintele consiliului de administrație este de drept Prefectul județului, iar în lipsă prim pretorul cel mai vechi în grad.

Art. 9. Comisia de verificare și control, se compune din 5 membri: ad-torul financiar al județului, șeful Cămarilor Prefecturii de județ, un primar și 2 notari desemnați de adunarea generală.

Art. 10. — Cancelaria asociației, va avea în mod obligatoriu, un secretar, un contabil și un cassier, însărcinați prin decizii speciale de către consiliul de administrație, dintre funcționarii administrației locale (de la prefectură, preturi și primării). La nevoie se pot recruta funcționari diurniști, prin decizia Consiliului de administrație.

Art. 11. — Secretarul, contabilul și cassierul vor fi plătiți pentru lucrările de cancelaria asociației cu

o indemnitate pentru munca excepțională, care nu va putea depăși jumătatea din salariul brut al funcționarilor.

Această indemnitate se va fixa de consiliul de administrație.

Art. 11. — Demnitatea de președinte, membru la adunarea generală, membru în consiliul de administrație, este onorifică.

Membrii care se deplasează la reședința Asociației din alte comune, au dreptul la cheltuieli de transport și se vor plăti conform normelor Jurnalului Consiliului de Miniștri în vigoare la data efectuării transportului.

Membrilor din comisia de verificare și control, li se vor acorda un jeton de ședință, fixat de Consiliul de administrație.

S e c ți a II-a

Atribuțiuni

Art. 13. — Atribuțiunile adunării generale sunt:

- Aprobă programul de lucrări întocmit de Consiliu;
- Votează bugetul de venituri și cheltuieli al Asociației;
- Aprobă contractări de împrumuturi pentru comune cât și pentru Asociație;
- Votează contul de gestiune întocmit de consiliul și verificat de Comisiunea de control;
- Desemnează pe primari și notari, prevăzuți în art. 8 și 9;
- Hotărăște asupra primirii în Asociație a altor instituții publice productive;
- Aprobă modificarea statutelor propuse de consiliul de administrație sau de către autoritatea tutelară;
- Hotărăște asupra modului de exploatare a bunurilor asociate;
- Se pronunță asupra retragerii din Asociație a vre-unui asociat cu aprobarea autorității tutelare, dacă au trecut 5 ani de când a intrat în Asociație;
- Hotărăște asupra desvătării și lichidării Asociației, stabilind și modul de repartizare al eventualelor solduri bănești precum și a patrimoniului de orice natură;
- Dă avize cerute de autoritatea tutelară sau de consiliul de administrație;
- Aprobă rezultatul licitațiilor, referitoare la înstrăinări de bunuri imobile din patrimoniul de orice natură.

Art. 14. — Atribuțiunile consiliului de administrație sunt:

- Intocmește programul de lucrări de pe anul următor;
- Intocmește proiectul de buget;
- Intocmește contul de gestiune, pe care-l supune verificării Comisiei de control înainte de aprobarea lui de către adunarea generală;
- Dă avize asupra împrumuturilor;
- La inițiativa și hotărăște în orice chestiune în interesul Asociației, care nu sunt prevăzute sau supuse hotărârilor adunării generale;
- Aprobă planurile și devizele lucrărilor și hotărăște asupra scoaterii în licitație sau modul de executare; Planurile și devizele oricăror lucrări, vor fi întocmite și verificate de Serviciul Tehnic al județului.
- Aprobă deschideri de credite;

h) Fixează atribuțiunile secretarului, contabilului și casierului Asociației sau a celorlalți funcționari.

i) Hotărăște asupra modului de exploatare și administrare a bunurilor Asociației, avizând asupra angajării și plății personalului trebuitor;

j) Aprobă rezultatul diferitelor licitații și construcții, sau furnituri peste 2.000.000 lei;

k) Consiliul de administrație poate întocmi regulamente speciale, privitoare la folosința bunurilor Asociației, a exploatarea de administrare etc., regulamente care vor fi votate de adunarea generală și aprobate de autoritatea tutelară.

La întocmirea acestor regulamente va trebui să fie neapărat la ședință, specialistul recunoscut, care dacă nu va face parte din consiliul de administrație, va fi invitat și i se va face referat scris asupra obiectivelor care are de făcut.

Art. 15. — Atribuțiunile Președintelui sunt:

- Convoacă și prezidează adunarea generală și consiliul de administrație, având întocmită ordinea de zi, în caz de lipsă fiind înlocuit de vice-președinte.
- Numește, pedepsește și revocă personalul necesar, după avizul consiliului de administrație;
- Conduce cancelaria Asociației;
- Execută hotărârile adunării generale și ale consiliului de administrație.
- Este administratorul și ordonatorul fondurilor Asociației;
- Reprezintă Asociația în Justiție, semnând în numele ei orice act în această calitate, în limita puterilor acordate de adunarea generală, sau de consiliul de administrație în cadrul competenței lor.
- Aprobă rezultatul licitațiilor până la 2.000.000 lei.
- Are inițiativa și la orice măsură necesară conservării sau apărării drepturilor și bunurilor Asociației;
- Intocmește darea de seamă anuală asupra activității desfășurate de Asociație, cu realizările în toate domeniile și propuneri pentru viitor;
- Pune la dispoziție actele necesare și dă lămuririle cerute de către organele superioare de control sau tutelă;
- La măsurile de executarea dispozițiilor date în interesul Asociației de către Guvernământul Basarabiei.

Art. 16. — Atribuțiunile comisiei de verificare sunt:

- Verifică obligatoriu, cel puțin odată pe trimestru, face facultativ și înopinat, de câte ori va crede de cuviință, sau la cererea președintelui, verificarea operațiunilor bănești ale Asociației, vizând actele și dresând procese-verbale de cele constatate;
- Verifică gestiunea anuală și întocmește contul de gestiune pe care-l prezintă cu raport de observații președintelui comisiei.
- Referă sau dă avize Consiliului de Administrație, ori de câte ori li se cere, sau când Comisia de verificare și control crede necesar a se semnală anumite constatări sau propuneri.

Art. 17. — Autoritatea tutelară și de control este în drept a hotări în chestiunile pentru care Statutul de față prevede, precum și cele neprevăzute, dar găsite necesar bunului mers al Asociației.

Art. 18. — Retragerea din Asociație, decizia adunării g-rale cu privire la modul de lichidare, de repartizare a bunurilor, în caz de dizolvare, se ratifică de Guvernământul Basarabiei ca autoritate tutelară și de control.

Art. 19. — Orice chestiuni neprevăzute în prezentul Statut, dar care pot forma obiectul Asociației, se rezolvă prin dispoziții legale, date de autoritatea tutelară, potrivit normelor din legea ad-tivă, aplicate administrației comunale și legii pentru organizarea și administrarea Basarabiei și Bucovinei de Nord.

Secția III

Funcționarea organelor de conducere:

A. Art. 20. — Adunarea generală se întrunește în ședința ordinară de două ori pe an și anume:

Intre 1 și 20 Martie pentru aprobarea bugetului și programului de lucru, pentru exercițiul financiar ce urmează și între 20—30 Iunie pentru votarea contului de gestiune a anului expirat.

În ședința extraordinară de câte ori va crede necesar, președintele consiliului de ad-ție sau la ordinul Guvernământului.

Art. 21. — Președintele va putea introduce, cu aprobarea adunării generale în ordinea de zi a ședințelor ordinare și alte chestiuni ce intră în competența și atribuțiunile adunării generale.

22. Deschiderea ședințelor, biroul, desbaterile, prezidarea, poliția adunării, votarea etc., sunt supuse aceluiași reguli ale ședințelor consiliului comunal, potrivit dispozițiilor din legea administrativă și regulamentului ei de aplicare.

Art. 23. — Hotărârile adunării generale sunt supuse aprobării autorității tutelare.

Art. 24. — În cazul când membrii adunării generale, la prima convocare, nu s-au prezentat în număr legal, adunarea se amână de drept pentru același zi din săptămâna viitoare, fără convocare trimițându-se însă membrilor, ce au absentat, înștiințare pentru a lua cunoștință că ședința nu s'a ținut și deci sunt obligați să se prezinte la ședința următoare, când aceasta se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Art. 25. — Lipsa nemotivată din ședința adunării generale și a consiliului de ad-ție, va fi sancționată de președinte cu amenda salariului pe 5 zile în folosul Asociației.

Lipsa repetată și nemotivată suficient, dela 3 ședințe consecutive, constituie o abatere gravă dela îndatoriri și va fi sancționată conform normelor prevăzute în legea ad-tivă și Statutul funcționarilor Publici.

Art. 26. — Răspunderile membrilor Asociației și funcționarilor ei sunt aceleași prevăzute în legea administrativă pentru consilierii și funcționarii administrațiilor locale.

B. Art. 27. — Consiliul de ad-ție, este convocat de președinte.

Convocările împreună cu ordinea de zi se trimit membrilor cu cel puțin 5 zile libere înainte de data ședinței.

Art. 28. — Toate încheierile consiliului de administrație sunt transcrise într'un registru special de ședințe, în care vor semna toți cei ce au luat parte, înscrind-se și sumarul ședinței precedente.

Regulele ședințelor sunt aceleași ca și pentru adunarea g-lă.

Art. 29. — Hotărârile luate de Consiliul de administrație sunt executate prin ele înșile, afară de celea pentru care legea ad-tivă sau Statutul de față cer aprobarea adunării g-le sau a organului tutelar.

Art. 30. — Participarea la ședințe a membrilor consiliului de administrație este obligatorie și absența nemotivată poate fi considerată ca refuz de serviciu legalmente datorat, prin dresarea unui proces-verbal de către președinte.

Absențele repetate și insuficient motivate, vor fi sancționate și aduse la cunoștința autorității ierarhice a funcționarului respectiv.

Art. 31. — Comisia de verificare și control lucrează valabil cu cel puțin 3 membri, dacă se face dovadă că au fost convocați toți membrii, cu cel puțin 5 zile înainte de ședință.

Art. 32. — Membrii comisiei de verificare sunt obligați a efectua operațiunile ce le sunt indicate în prezentul Statut, fiind răspunzători față de asociație potrivit dispozițiilor din legea apărării patrimoniului public și art. 195 din legea contabilității publice.

CAP. III

Bugetul Asociației

Secția I-a

Dispozițiuni Generale

Art. 33. — Regulele de contabilitate comună, sunt aplicabile și contabilității Asociației.

Art. 34. — Veniturile și cheltuielile Asociației se stabilesc pe fiecare exercițiu financiar, prin bugetul Asociației întocmit și votat de adunarea generală, cu cel puțin 30 zile înainte de începerea exercițiului și se aprobă de autoritatea tutelară.

Art. 35. — Proiectul de buget va trebui să fie însoțit neapărat de programul de lucrări, inventarul averii de ori ce fel, lista rămășițelor de încasat și de plăți rămase în suferință, raportul comisiei de verificare și control, precum și de darea de seamă a președintelui asupra situațiunii exercițiului financiar în curs și proiectele exercițiului ce urmează, etc.

Art. 36. — Formalitățile de întocmirea bugetului, alțare, votare și contestațiuni, sunt aceleași ca pentru bugetul comunal.

Secția II-a

Venturi

Art. 38. — Veniturile asociației se formează din:

1. Până la 10% contribuție obligatorie a comunelor asociate pe tot timpul asociației din veniturile ordinare comunale;

2. Până la 20% din soldurile ordinare și extraordinare ale comunelor din exerciții închise;

3. Până la 20% din cotizațiile speciale pentru construcții prevăzute în bugetele comunelor pe exercițiul în curs;

4. Produsul averii mobile sau imobile al asociației;

5. Veniturile rezultate din serviciile prestate sau instituțiunile înființate de asociație;

6. Veniturile provenite din exploatare, arenză, vânzări și taxe de folosință a bunurilor aparținând asociației;

7. Subvențiuni din partea Guvernământului sau a oricărei alte instituțiuni;

8. Rămășițe de încasat din exercițiile închise;

9. Daruri și legate;

10. Sumele depuse de comune pentru procurare, prin asociație, de materiale de construcție sau apărare pasivă.

Art. 39. — Procentele cotelor de mai sus, se pot mări la începutul fiecărui an și chiar în cursul anului prin hotărârea adunării generale și cu aprobarea autorității tutelare.

S e c Ț i a III-a

Cheltuieli

Art. 40. — Cheltuielile vor cuprinde: plata materialelor, a lucrărilor și furniturilor, salariile personalului angajat, precum și orice alte cheltuieli necesare realizării programului de lucrări aprobat de autoritățile competente.

Art. 41. — În buget, la cheltuieli, se va trece obiectivul 10% fond de deschideri de credite suplimentare și extraordinare.

Art. 42. — Angajările de cheltuieli și orice plăți din bugetul asociației comunelor se vor face potrivit dispozițiilor din legea C. P. legea activă precum și orice alte dispoziții legale aplicabile administrațiilor locale.

Art. 43. — Președintele asociației este obligat a trimite fiecărei comuni sau instituției asociate, câte un exemplar din buget cu programul de lucrări în termen de cel puțin 30 zile de la aprobarea definitivă, precum și autorităților de tutelă și control.

S e c Ț i a IV-a

Gestiunea Asociației

Art. 44. — Gestionarii Asociației sunt: Președintele consiliului de administrație ca administrator; contabilul Asociației și casierul Asociației.

Art. 45. — Gestiunea Asociației va fi condusă cu respectarea dispozițiilor legii Contabilității publice și a legii administrative.

Art. 46. — Asociațiunea va întrebuința aceleași registre ca și comuna urbană.

Art. 47. — Intocmirea, verificarea și aprobarea contului de gestiune al Asociației, se va face potrivit dispozițiilor legii contabilității publice și art. 186 din regulamentul legii administrative.

Președintele consiliului de administrație, împreună cu contabilul și casierul, va încheia conturile anuale de venituri și cheltuieli în termen de 2 luni de la închiderea exercițiului.

Contul astfel încheiat, însoțit de deciziunea de votare a adunării generale, se supune aprobării organului tutelor.

CAP. IV

Lucrările Asociației

Art. 48. — Lucrările Asociației se execută cu respectarea dispozițiilor în materie prevăzute de legea administrativă, legea contabilității publice, legile și celelalte dispoziții speciale privitoare la simplificarea formalităților de aprobarea proiectelor de lucrări și de angajarea cheltuielilor, legea pentru apărarea patrimoniului public, precum și orice alte dispoziții aplicabile administrațiilor locale.

Art. 49. — Proiectele și devizele privind lucrările Asociației, se întocmesc de către serviciul tehnic al județului sau de către celelalte servicii de speciali-

tate ale Guvernământului, în raport cu valoarea lor și cu respectarea dispozițiilor legii pentru apărarea patrimoniului public și a oricăror altor dispoziții aplicabile administrațiilor locale în această privință.

Art. 50. — Președintele Asociației se îngrijește de îndeplinirea formalităților pentru angajarea și executarea lucrărilor.

Art. 51. — Licitările asociației se țin în fața unei comisii formată de 3 membri numiți de președintele Asociației. Cel puțin unul din membri va fi desemnat dintre membrii asociației, iar ceilalți pot fi desemnați și dintre funcționarii publici dela sediul asociației.

Celelalte dispoziții cuprinse în art. 189 din regulamentul legii administrative, privitoare la licitații, se aplică și licitațiilor asociației.

Art. 52. — Recepționarea lucrărilor asociației se va face de către o comisie de recepție formată de cel puțin 3 membri numiți de președintele asociației. Cel puțin unul din membri va fi desemnat dintre membrii asociației, iar ceilalți pot fi desemnați și dintre funcționarii publici, de specialitate.

Celelalte dispoziții cuprinse în art. 189 din regulamentul legii administrative, privitoare la recepție, se aplică și recepțiilor asociației.

Art. 53. — Primarii și notarii comunelor asociate, în cursul lunii Decembrie, în fiecare an, vor face propuneri președintelui asociației pentru lucrările și îmbunătățirile ce sunt necesare în comunele respective și care ar cădea în sarcina asociației.

Aceste propuneri se discută în ședințele consiliului de administrație cu prilejul întocmirii programului de lucrări al asociației și se aduc la cunoștința adunării generale, în ședințe de votare a programului.

CAP. V

Bunuri și Inventar

Art. 54. — Inventarierea bunurilor asociației se face în mod obligatoriu conform dispozițiilor art. 191 din regulamentul legii administrative.

CAP. VI

Urmărirea averii asociației

Art. 55. — Urmărirea averii asociației, nu poate fi făcută decât conform prevederilor art. 180 din regulamentul legii administrative privitor la urmărirea averii comunelor.

CAP. VII

Controlul și Tutela

Art. 56. — Controlul asupra asociației se exercită de către Directoratul Afacerilor Administrative și de Corpul de control activ al Guvernământului. Controlul constă din verificarea activității asociației și verificarea gestiunii.

Organele de control vor da și îndrumările ce vor găsi că sunt necesare în interesul bunului mers al asociației.

Constatările organelor de control se consemnează în procese-verbale care se transcriu în registrul de inspecțiune al asociației. Câte un exemplar din aceste procese-verbale se trimite Guvernământului.

Art. 57. — Tutela asupra asociației se exercită de Guvernământ.

CAP. VIII

Lichidarea Asociațiunilor

Art. 58. — Lichidarea asociațiunii va putea fi hotărâtă de către adunarea generală cu majoritate de $\frac{2}{3}$ din numărul total al membrilor ei. Această hotărâre devine executorie numai după aprobarea ei de către autoritatea tutelară.

Lichidarea asociațiunii poate fi hotărâtă și din oficiu de către autoritatea tutelară, în următoarele cazuri:

- a) Atingerea scopului pentru care a fost creiată asociația;
- b) Lipsa vădită de activitate, constatată prin organele autorității tutelare;
- c) Nerespectarea programului de înfăptuire aprobat de autoritatea tutelară.

În caz de lichidare averea asociației va fi controlată de către o comisiune de lichidare, special instituită în acest scop, la propunerea Directoratului Afacerilor Administrative și cu aprobarea organului tutelar. Această avere, va fi repartizată comunelor asociate, proporțional cu contribuția materială a comunelor la asociație.

Toate obligațiunile legale contractate de asociațiune și nelichidare până la data lichidării asociațiunii, trec asupra comunelor asociate, proporțional cu bugetele ordinare ale acestor comune.

CAP. I

Dispozițiuni finale și tranzitorii

Art. 59. — Orice membru al asociației, precum și organele de control administrative competente, pot lua cunoștință oricând de procesele-verbale relative la deliberațiunile consiliului sau de orice alte acte ale asociației.

Art. 60. — Prezentul statut votat de adunarea generală a asociațiunii, devine executoriu după aprobarea lui de către organul tutelar și publicarea în Buletinul Provinciei.

Art. 61. — Prezentul Statut a fost acceptat de reprezentanții legali ai comunelor indicate în art. 1 de mai sus, prin alăturarea încheerilor, prin care consimt la asociere, aprobate de preturi prin deciziile anexate fiecărei încheieri în parte.

Președinte, D. Stegărescu

urmează semnăturile membrilor
Consiliului de administrație

Deciziune Nr. 356

Nol, General de Divizie, Olimpiu Stavrat, Guvernatorul Basarabiei,

Având în vedere art. 3 al. 1, din ordonanța noastră Nr. 118/943,

În virtutea art. 4 din legea 790/941,

DECIDEM:

Art. 1. — D-l Dr. V. Gh. Tarhon, referent, Șeful Oficiului de Studii, Documentare și Statistică, se numește, pe data prezentei decizii, referent permanent al Consiliului Provincial de Coordonare.

Art. 2. — D-l Roșca se numește, pe data prezentei decizii, secretar de ședință al Consiliului Provincial de Coordonare.

Art. 3. — Secretariatul General al Guvernământului se însărcinează cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Data la Chișinău, astăzi 8 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei
General de Divizie, O. Stavrat

Deciziune Nr. 357

Nol, General de Divizie, Olimpiu Stavrat, Guvernatorul Basarabiei,

Având în vedere art. 5 al. Ordonanței noastre Nr. 118/943,

Având în vedere Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 203 din 9 Aprilie 1943,

În virtutea art. 4 din legea 790/641,

DECIDEM:

Art. 1. — Pentru activitatea prestată în Consiliul Provincial de Coordonare, se fixează următoarele retribuții fixe, lunare:

Președintele Consiliului Provincial	30.000 lei
Secretarul General al Guvernământului	
ca membru și locțiitor al președintelui	30.000
Membru	24.000
Referent permanent	18.000
Secretarul Consiliului	18.000

Art. 2. — Pentru specialiștii invitați din afara organelor Guvernământului, se fixează pentru fiecare ședință la care au luat parte, un jeton de prezență de lei 1.000.

Referenții Directoratelor, vor primi jetone de prezență potrivit art. 12 din Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 263/943.

Deasemeni orice conducător de serviciu din Guvernământ, ce va fi chemat să ia parte la ședințe.

Art. 3. Directoratul Finanțelor se însărcinează cu executarea prezentei decizii.

Data la Chișinău, astăzi 8 Iulie 1943.

Guvernatorul Basarabiei
General de divizie, O. Stavrat

CUPRINSUL:

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
<i>Ordonanțele Guvernământului Provinciilor Basarabia:</i>		declararea pădurilor de protecție pentru cauză de apărare națională	7
Ordonanța Nr. 113, exploatarea terenurilor intrate în patrimoniul Statului	3	Deciziunea Nr. 340, despre mandatar	7
Ordonanța Nr. 114, dispozițiunile referitoare la declararea exercitării meseriilor	4	Deciziunea Nr. 346, statutul pentru funcționarea asociațiunii comunelor rurale și urbane nereședință din județul Bălți	9
Ordonanța Nr. 118, desființarea Consiliului Buzurilor și Consiliului Economic și funcționarea Consiliului Provincial de Coordonare	5	Deciziunea Nr. 356, numiri în Consiliul Provincial de Coordonare	14
Ordonanța Nr. 119, obștile agricole	5	Deciziunea Nr. 357, retribuțiunile fixe lunare pentru membrii Consiliului Provincial de Coordonare	14
<i>Deciziunile Guvernământului Provinciilor Basarabia:</i>			
Deciziunea Nr. 339, numiri în comisia pentru			

ABONAMETE:

Pentru Municipii	anual lei 3.000
" orașe reședințe	2.000
" nereședințe	1.500;
comunele rurale	1.000;
particulari	1.200;
instituții publice	3.000;

TARIFE PENTRU PUBLICAȚIUNI:

Publicațiunile comunelor rurale . . .	gratuit
Publicațiunile municipiilor și orașelor	
de reședință	"
Publicațiunile Directoratelor și ale Sub-	
direcțiilor	"
Pierderi de acte	lei 200
Diverse publicațiuni particulare, cuvântul	" 4
Un exemplar al Buletinului	" 100